

Verksamhet

Gästhem Kronan
Neptunigatan 52
Mariehamn

Beslut

ÅMHH förelägger med stöd av 27 § 2 och 4 mom. i hälsoskyddslagen (FFS 1994/763)¹ FAB Havsglimt att utreda omfattningen och orsaken till förekomsten av mikrober i golvkonstruktionen/golvbjälklaget till Gästhem Kronan med utgångspunkt i den konstaterade mikrotillväxten i entréhallen samt att ur ett sanitärt perspektiv utreda kryppgrundens skick i övrigt.

Utredningen ska göras av en sådan utomstående sakkunnig som avses i 49 § 1 mom. hälsoskyddslagen och som ÅMHH godkänt för uppdraget samt utföras i enlighet med relevanta bestämmelser i Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga.²

Utredningen ska dokumenteras och ett förslag till åtgärder ska vara ÅMHH tillhanda senast den 30.04.2018.

Ifall ÅMHH:s beslut ovan inte fullföljs kan ÅMHH helt eller delvis förbjuda inkvarteringsverksamheten i Gästhemmet Kronan.

Motivering

Enligt 27 § 1 mom. i hälsoskyddslagen (FFS 1994/763) ska, ifall det i en bostad eller något annat vistelseutrymme förekommer exempelvis fukt, mikrober eller lukt i den omfattning att detta kan medföra sanitär olägenhet för den som vistas i bostaden eller utrymmet, åtgärder för att utreda, avhjälpa eller begränsa olägenheten och de faktorer som föranlett den vidtas utan dröjsmål.

Om olägenheten orsakas av konstruktionerna eller isoleringen i den byggnad där bostadslägenheten eller vistelseutrymmet finns eller av grundläggande system som byggnadens ägare är ansvarig för, ska byggnadens ägare enligt 27 § 2 mom. i hälsoskyddslagen svara för att olägenheten avhjälps om inte något annat

¹ Lagen gäller i landskapet Åland genom 1 § i landskapslag (2016:84) om tillämpning av Hälsoskyddslagen.

² Förordningen gäller i landskapet Åland 1 § 1 mom. 7 punkten i landskapsförordning (2016:88) om tillämpning av riksförfattningar om hälsoskydd.

föreskrivs någon annanstans i lag. ÅMHHM kan enligt samma lagrum förelägga den som är ansvarig för olägenheten att utan dröjsmål vidta de åtgärder som behövs för att utreda, avhjälpa eller begränsa den sanitära olägenheten och de faktorer som har föranlett den.

De förelägganden som avses i 27 § ska enligt 4 mom. i samma lagparagraf basera sig på en inspektion utförd av hälsoskyddsmyndigheten och på tillräckliga och tillförlitliga mätningar, prover, undersökningar, utredningar eller observationer. För utredning av en sanitär olägenhet kan det dessutom meddelas ett föreläggande om att en konstruktions skick ska undersökas.

Om mikrober och konstaterande av mikrobiell tillväxt stadgas särskilt i Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (FFS 545/2015). Enligt 20 § 1 mom. i förordningen anses åtgärdsgränsen ha överskridits när det på ytor inne i en byggnad eller konstruktion, eller i sådan värmeisolering som inte är i kontakt med utomhusluften eller jordmånen, eller att det konstateras en oåtgärdad fukt- eller rötskada eller en mikrobiell tillväxt som har konstaterats genom sinnesförmimmelser och vid behov säkerställts genom analyser, eller när det konstateras mikrobiell tillväxt i andra konstruktioner eller utrymmen, om man kan exponeras för den när man befinner sig inomhus.

ÅMHHM konstaterar att det förekommer mikrobtilväxt i golvkonstruktionen i Gästhem Kronans entré på byggnadens nedre våning. En mikrobiell lukt kunde konstateras vid en inspektion 28.11.2017. Genom provtagning och analys av isoleringsmaterial från golvbjälklaget i entréhallen kunde mikrobtilväxt senare bekräftas (>10 000 cfu/g.). Enligt bolaget Investigo Åland Ab, som anlitas som sakkunnig och som utfört provtagningen och analyserat provtagningsresultaten, finns en mikrobiell tillväxt som indikerar på fuktskada i isoleringen. Mikrob-skador som uppkommer i till följd av fuktskador kan vara skadliga för hälsan.

Den konstaterade mikrobtilväxten i Gästhem Kronans entré är baserad på endast ett (1) materialprov från isoleringen i golvet. Det är omöjligt att utifrån endast ett stickprov bedöma omfattningen av förekomsten av mikrober i golvkonstruktionen/golvbjälklaget till gästhemmet. Således förelägger ÅMHHM FAB Havsglimt att, genom en utomstående sakkunnig, vidare utreder mikrobtilväxten med utgångspunkt i den konstaterade mikrobtilväxten i golvet i entréhallen. Mikrobtilväxt kan ofta vara sammankopplad med andra olägenheter som kan medföra fara för hälsan. Således förelägger ÅMHHM FAB Havsglimt att en utomstående sakkunnig, som en del av utredningen, även undersöker kryppgrundens skick i övrigt ur ett sanitärt perspektiv. Enligt 49 § 1 mom. i hälsoskyddslagen ska en utomstående sakkunnig som utför undersökningar och utredningar av en bostad eller ett annat vistelseutrymme för myndighetstillsynen enligt denna lag ha den kompetens som behövs för att utreda de kemiska, fysikaliska och biologiska faktorer som orsakar sanitär olägenhet. Vidare ska enligt samma lagrum mätningar, undersökningar och utredningar utföras och prov tas på ett tillförlitligt sätt och med ändamålsenliga metoder.

Bakgrund

Det kom ett klagomål till ÅMHM 08.06.2017 gällande lukt och andningsbesvär från boendegrupp av 18 personer vilka vistades i Gästhem Kronan.

Två inspektionsbesök gjordes 12.6.2017 samt 28.11.2017. Investigo Åland Ab har gjort en granskningsrapport (Å164), 1.9.2018 med åtgärdsförslag (se bilaga).

Avgift

För beslutet uppbärs en avgift om 300 euro enligt Ålands landskapsregerings beslut (2017:25) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Grunden för uttag av timavgiften 75 €/h nedlagd tid:

Inspektion och protokoll	2
Beslut	1
<u>Administration</u>	<u>1</u>

Totalt 4 tim

Det gjordes två inspektionsbesök varav det första är avgiftsfritt enligt 5 § i Ålands landskapsregeringens beslut 2017:25 om taxa för ÅMHM.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Kezia Karring
Sektionschef
Beslutande

Eeva Axelsson
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besvärsanvisning
2. Faktura
3. Investigo Åland Ab:s granskningsrapport nr. Å164

För kännedom

Investigo Åland Ab